

SEGELL DE SALOMÓ

Polygonatum multiflorum (L.) All.

[1785, Fl. Pedem., 1: 131] $2n = 18, 32$

Polygonatum multiflorum. Làmina: THOMÈ, OTTO WILHELM

Foto: HUGUES HAEFFNER

Foto: ALAIN BIGOU

NOMS POPULARS

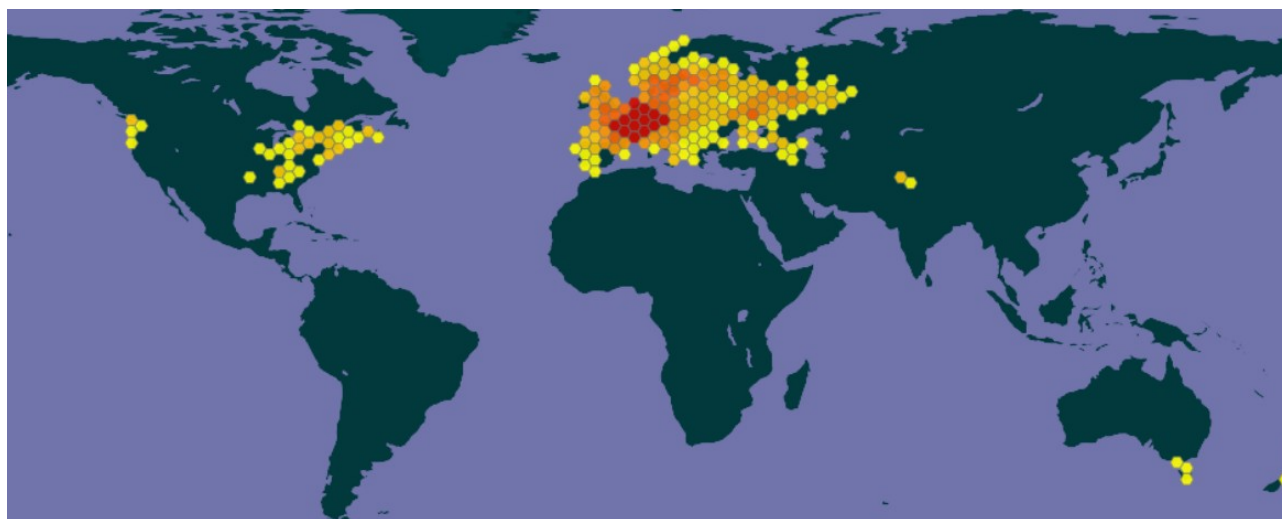
- Alemaný:** Vielblütige weisswurz/Salamonsiegel / Salomonssiegel / Vielblumiges Salomonssiegel / Vielblütiges salomonssiegel / Wald-salomonssiegel / Wald-weisswurz
- Anglès:** Solomon's seal/Common Solomon's seal / David's-harp / Eurasian Soloman's seal/ Ladder-to-heaven / Salomon's seal
- Àrab:** عقداة عديدة الأزهار
- Castellà:** Sello de salomón
- Català:** Segell/Segell de ram / Segell de Salomó
- Danès:** Salomons segl/Stor konval
- Eslovac:** Kokorík mnohokvetý
- Eslovè:** Mnogocvetni salomonov pečat / Salomonov pečat mnogocvetni
- Estonià:** Mitmeõiene kuutõverohi
- Finlandès:** Lehtokielo/Monikukkainen kielo
- Francès:** Sceau de Salomon multiflore//Sceau de Salomon / Sceau-de-Salomon commun
- Gaèlic:** Séala sholaimh
- Gal·lès:** Dail solomon / Llysiau solomon / Sêl selyf
- Holandès:** Gewone salomonszegel/ Gewone salamonszegel / Salomonszegel
- Hongarès:** Fürtös salomonpecsét/ Salamonpecsét / Sokvirágú gyöngvirág
- Islandès:** Salómonsinnsgli
- Italià:** Sigillo di salomone maggiore
- Noruec:** Kong salomos segl / Kong salomo's segl / Storkonvall
- Polonès:** Kokoryczka wielokwiatowa/Kokoryczka wielkokwiatowa
- Rus:** Купена многоцветковая
- Suec:** Kung salomos sigill / Kungskonvalj / Storrans
- Turc:** Boğumluca otu/Mührüsüleyman / Mühürötu
- Тхес:** Kokořík mnohokvětý/Kokooík mnohokvětý
- Ucrainès:** Купинá багатоквіткова/Купина багатоквіткова / Купинá многоцвітна / Купинá рясноцвіта
- Xinès:** Shou Wu Pian, He Shou Pian, Heshouwu, Fo-Ti

DESCRIPCIÓ BOTÀNICA

Pertany a la família de les Liliàcies. Aquesta família d'angiospermes es distingeix perquè té les flors formades per tèpals, no distingibles entre sèpals i pètals; sense ser plantes paràsites ni suculentas, tenen 6 estams (o menys de 12), amb el periant no endurit, inflorescències que no són pas en glomèruls, ovari súper, (4)-6 tèpals, 3 carpels. Dins la família, es distingeix el gènere *Polygonatum* per tenir les fulles no carnosas, les flors naixent de peduncles no articulats sobre les tiges (no ramificades), a l'aixella de les fulles (que no son cladodis i estan ben desenvolupades i són més o menys el·líptiques, i no són pas netament amplexicaules). Les plantes del gènere (60 espècies, la majoria entre l'Himàlaia i el Japó) són perennes/vivaces, glabres o gairebé, amb rizoma allargat i ramificat, tija foliosa simple, massissa, amb beines i fulles alternes o verticil·lades, estretament ovals, amb nervació força paral·lela, subsèssils, arrodonides a la base. La inflorescència visible només per sota el pla de les fulles, és axil·lar, en cima de poques flors (menys de 6), de peduncles curts, reflexos, amb bràctees lineals caduques. Flors actinomorfs, pèndules amb 6 tèpals soldats a més dels 2/3, blancs, una mica tenyits de verd, acabant en 6 lòbuls curts, papil·losos. Estams 6, inserits a la zona medial del tub, amb filaments lineals, a vegades engruixits a la base, i amb antereres oblongues o sagitades, papil·loses a l'apex, que s'obren longitudinalment. Ovari súper trilocular i estil únic, filiforme, més o menys persistent al fruit; i estigma entre capitat i trilobulat. Fruit en baia, entre globosa i trígona, primer verdosa, al final vermella o negra blavosa, amb 3-6 llavors entre globoses i trígones, finament rugoses, de color entre blanc, verd, groc i marró.

Dins el gènere hi ha 3 espècies a Catalunya. La de fulles estretes i verticil·lades és *Polygonatum verticillatum*. I de fulles ovals n'hi ha dues. Amb tija cilíndrica i pedicels inferiors amb 2-6 flors inodores: *P. multiflorum*. I amb tiges anguloses i pedicels amb 1-3 flors oloroses *P. odoratum*. Les tres espècies es troben al Ripollès. *Polygonatum multiflorum* és la més escadussera. És una planta herbàcia vivaç de fins a 60 cm d'alçària, glabra, amb soca carnosa horitzontal inflada nodosa molt fibrosa. Tija simple erecta, cilíndrica, buida per dins, una mica corbada i amb fulles a la zona superior, alternes, en dos rengles, mig abraçadores o subsèssils, ovals-oblongues, amb nervis convergents. Flors blanques verdoses menudes, inodores, agrupades per 2-6 en cada peduncle. Periant de 12-15 × 2-4 mm una mica inflat a la base. Filaments estaminals pilosos. Baia de 6-8 mm al final negra blavosa, amb llavors no puntuades.

HÀBITAT I DISTRIBUCIÓ GEOGRÀFICA

Polygonatum multiflorum al món, segons GBIF

És de clarianes de boscos caducifolis a Europa, Àsia occidental i boreal i Canadà. A la península hispànica es fa a les Serralades del Nord. A Catalunya es fa als Pirineus i a la Garrotxa, a la muntanya mitjana i fins vora l'estatge subalpi. Al Ripollès es fa a les roques del Forat Mitó (1650 m snm), al Nord de Montgrony i a la vall de Camprodon.

PROPIETATS MEDICINALS

- astringent
- comestible (TIJ tendra, REL)
- cosmètic (hidrolat)
- emol·lient
- esternutatori (FLO seca en pols)
- neuroprotector
- resolutiu
- tònic hepàtic i renal
- tòxic
- vomitiu

USOS MEDICINALS

- càncer de fetge
- diabetis
- dismenorrea
- disenteria
- fetge inflammat
- hemoptisis
- hemorroides REL UE
- hiperlipidèmia
- leucorrea
- tuberculosi pulmonar
- tumors a l'espina dorsal
- tumors cerebrals

ALTRES USOS

Els brots tendres de les tiges es mengen com si fossin espàrrecs. Les arrels també es poden menjar macerades prèviament en aigua una nit i cuites essent demà. O, triturades, seques, es poden afegir a la farina per fer el pa. Sempre cal prendre dosi molt reduïdes perquè hi ha el perill d'intoxicar fetge i ronyons.

POSSIBLE INTOXICACIÓ

Menjar gaires fruits pot produir vòmits, mal d'estómac i diarrea. Dosi abusives acaben intoxicant el fetge, els ronyons i els fetus.

PRINCIPIS ACTIUS

- àcid L-alfa-gamma-diamino-butíric
- àcid L-azetidina-2-carboxílic
- asparagina
- conval·latoxina
- conval·lòsid
- diosgenina
- emodina
- ent-epi-catequina REL
- flavonoides
- furostanols
- glucono-val·lòsid
- glucòsids digitàlics
- huangjiangsu A
- polmultòsid A
- polmultòsid B
- protobiòsid
- protodeltonina
- saponines

